

ÎNCHEIERE

27 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Cebotari, reprezentat de avocatul Marin Baltă,

în cauza civilă la cererea depusă de Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova împotriva lui Nicolae Cebotari cu privire la încasarea sumei,

împotriva deciziei din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 12 iulie 2017 Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a adresat cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Cebotari cu privire la încasarea sumei în temeiul contractului privind instruirea în rezidențiat și plasarea în câmpul muncii.

În motivarea acțiunii a invocat că la 15 noiembrie 2013 între Ministerul Sănătății și Nicolae Cebotari a fost încheiat un contract de instruire, conform căruia statul Republicii Moldova în persoana Ministerului Sănătății și-a asumat obligația de a asigura finanțarea studiilor de rezidențiat a lui Nicolae Cebotari cu mijloace financiare din contul bugetului de stat alocat de Ministerului Sănătății, iar Nicolae Cebotari la rândul său și-a sumat obligația de a activa un termen de 3 ani după finalizarea studiilor de rezidențiat potrivit îndreptării eliberate de către Ministerul Sănătății.

A menționat că la finalizarea studiilor de rezidențiat Ministerul Sănătății a eliberat lui Nicolae Cebotari îndreptare pentru a activa în conformitate cu prevederile contractului de instruire însă pârâtul Nicolae Cebotari nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate de a lucra un termen de 3 ani conform îndreptării eliberate de Ministerul Sănătății, fapt prin care a produs bugetului de stat un prejudiciu în mărime de 235 000 de lei.

Ulterior, reclamantul a depus o cerere de concretizare a acțiunii, unde a mărit cuantumul pretențiilor la suma de 244 265 de lei.

Prin hotărârea din 04 ianuarie 2019 de Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, s-a admis acțiunea integral.

S-a încasat de la Nicolae Cebotari în beneficiul Ministerului Sănătății Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova, cheltuielile de instruire universitară și postuniversitară în mărime de 244 265 de lei.

Prin decizia din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul depus de Nicolae Cebotari reprezentat de avocatul Sabina Cerbu a fost respinsă, cu menținerea hotărârii din 04 ianuarie 2019 de Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că prima instanța a determinat corect raportul juridic dedus judecării, circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Instanța de apel a remarcat că potrivit clauzelor contractuale Ministerul Sănătății și-a luat obligațiunea să asigure instruirea din contul bugetului de stat a medicului (farmacistului) rezident Nicolae Cebotari să-l plaseze în câmpul muncii după absolvirea studiilor postuniversitare, să-l asigure cu bursa pe anii de studii în rezidențiat și să-i asigure condiții optime de instruire. Iar medicul (farmacistul) rezident Nicolae Cebotari și-a luat obligațiunea după absolvirea rezidențialului să activeze cel puțin 3 ani conform repartizării Ministerului Sănătății, iar în caz de exmatriculare pe parcursul studiilor de absolvire și nerespectarea stipulărilor contractului semnat, acesta este obligat să restituie integral cheltuielile pentru instruirea universitară din contul bugetului de stat și postuniversitară în volumul calculate de Ministerul Sănătății.

Colegiul civil a conchis că instanța de fond în mod temeinic a admis acțiunea, or, apelantul-pârât Nicolae Cebotari după finalizarea studiilor de rezidențiat a fost repartizat la Spitalul r-1 Cantemir în funcția de medic imagist însă el nu s-a prezentat la locul de muncă repartizat și nu a comunicat angajatorului motivele neprezentării. Prin urmare, după absolvirea instituției de învățământ, era obligat să recupereze cheltuielile aferente instruirii sale, iar reclamantul-intimat este în drept să înainteze acțiune în judecată în vederea recuperării cheltuielilor de instruire.

La 05 august 2019 Nicolae Cebotari reprezentat de avocatul Sabina Cerbu a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 04 ianuarie 2019 de Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, cu emiterea unei noi hotărâri de respingerea acțiunii (f.d. 3-13, vol.II).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia Curții de Apel Chișinău și hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă și a notat că instanța de apel a apreciat arbitrar scrisoarea nr.03-2673 din 28 iulie 2017 parvenită de la USMF „Nicolae Testemițeanu”, considerând ca dovedit faptul că din bugetul de stat s-au suportat cheltuielile în sumă de 244 265 de lei pentru instruirea lui Nicolae Cebotari.

La fel, a indicat că contrar aprecierii instanței de apel, scrisoarea și tabelul cu sumele de bani parvenite de la USMF „Nicolae Testemițeanu” nu pot fi considerate acte doveditoare ale cheltuielilor suportate de către intimat or, actul respectiv a fost întocmit de USMF „Nicolae Testemițeanu” pe când acțiunea în judecată a fost înaintată de către Ministerul Sănătății, precum și contractul privind instruirea rezidentului a fost încheiat între Nicolae Cebotari și Ministerul Sănătății, iar USMF

„Nicolae Testemițanu” ne fiind parte a contractului.

A specificat că instanța de apel a aplicat Regulamentul cu privire la organizarea studiilor de rezidențiat aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.884 din 28.12.2015, care nu era în vigoare la momentul semnării contractului de către părți.

De asemenea a reținut că instanța de apel nu a aplicat normele legale cu privire la bursele de studii ale studenților și rezidenților, precum și prevederile art. 513, 704 și 705 Cod civil.

A afirmat că obligarea recurentului să restituie bursa de studii care i-a fost achitată pentru meritele sale de studii, constituie o violare a dreptului său de proprietate.

A conchis că decizia instanței de apel cu privire la confirmarea cheltuielilor de instruire în mărime de 244 265 de lei, este una nemotivată.

În susținerea recursului a indicat prevederile art. 432 alin. (2) lit.a), b) și alin. (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art.434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 06 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 26 iunie 2019 (f.d. 203, vol.I), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți, astfel recursul declarat la 05 august 2019 de către Nicolae Cebotari reprezentat de avocatul Marin Baltă, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 30 august 2019 în adresa intimatului a fost expediat copia recursului declarat de Nicolae Cebotari, reprezentat de avocatul Marin Baltă, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 26 septembrie 2019 Ministerul Sănătății Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova a depus referință pe marginea recursului, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Cebotari, reprezentat de avocatul Marin Baltă, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art.433 lit.a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Nicolae Cebotari, reprezentat de avocatul Marin Baltă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art.432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate

interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art.130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Nicolae Cebotari, reprezentat de avocatul Marin Baltă nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă și respectiv este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Cebotari, reprezentat de avocatul Marin Baltă.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh